

Leerlingboekje les 5 en 6

Schrijfpdracht 3 Een spannende gebeurtenis op school

Conditie 1

M. Hoogeveen
Leren schrijven met peer response, SLO, 2010

In deze les leer je:

- **Dat je in verhalen duidelijk kunt maken in welke volgorde en op welke plaatsen dingen gebeuren**
- **Welke woorden je kunt gebruiken om tijd en plaats aan te geven**

Les 5 Een spannende gebeurtenis op school

Het schrijven voorbereiden en schrijven

Als schrijver zorg je ervoor dat de gebeurtenissen in een verhaal bij elkaar passen. Maak duidelijk in *welke volgorde* en op *welke plaatsen* dingen gebeuren.

› Lees in het volgende stukje hoe de schrijver de volgorde en plaatsen duidelijk maakt (5 minuten):

Verdwaald

Waar ga je nu naar toe, Sas? vraagt Rosa ongerust. We zijn al zeker tien minuten onderweg. Volgens mij is het scheikundelokaal hier helemaal niet en zijn we hartstikke verdwaald. Rosa probeert op de plattegrond uit te puzzelen waar ze zijn, maar ze is haar gevoel voor richting totaal kwijt. Eens kijken wat hier achter is, zegt Sacha en een deur gaat piepend open. Sascha en Rosa stappen voorzichtig over de ouderwetse, hoge drempel naar binnen. Het is schemerdonker in de enorme ruimte en het ruikt er muf. Donkere houten kasten staan in lange rijen naast elkaar en overal staan dozen en kisten. Rosa denkt aan het spookhuis waar ze vroeger met oma was en voelt de rillingen over haar rug lopen. Het is de zolder van de school, fluistert ze, kom op, we mogen hier vast niet komen. Rosa laat haar hand over de muur glijden op zoek naar een lichtknop. Met een gillette trek ze hem terug. Getver, spinnewebben! Hoe verder ze van de deur weggaan, hoe donkerder het wordt. Opeens slaat de deur achter hen met een klap dicht. Rosa kan geen hand voor ogen meer zien. De bel voor de volgende les schalt door de school. Nu weet ze zeker dat ze niet meer op tijd in de les zullen komen. In het scheikundelokaal leest mijnheer Houtveen de namen van de nieuwe leerlingen op.

Werkboekopdracht 1 (15 minuten)

› Ga naar je werkboekje en maak (werk alleen, 5 minuten):

- Een lijstje van vijf beschrijvingen in deze tekst die aangeven **wanneer** iets gebeurt (*tijdwoorden, beschrijving met meer woorden, werkwoorden in de tegenwoordige en verleden tijd*)
- Een lijstje van vijf beschrijvingen in deze tekst die duidelijk maken op welke **plaats** iets gebeurt (*plaatswoorden, beschrijving met meer woorden*)
- Kijk in je antwoordboekje na of de lijstjes goed zijn

› Streep in de tekst in je werkboekje aan waar de schrijver (werk alleen, 3 minuten):

- Tijdsprongen maakt
- Veranderingen van grote plaats maakt

› Zet de tijdsprongen en de plaatsveranderingen in een schema (werk alleen, 2 minuten):

- Kijk in je antwoordboekje na of plaatsen en schema's goed zijn

› Bespreek wat je goed en fout had (werk samen, 5 minuten):

- Leg elkaar uit waarom iets fout is

Voor het schrijven

Jullie gaan **samen** een verhaal schrijven over een gebeurtenis die jullie meemaken op je nieuwe school. Jullie gaan eerst samen het schrijven voorbereiden.

› Lees de schrijfoopdracht:

Na de vakantie zit je in de brugklas. Schrijf samen een verhaal over een spannende gebeurtenis die jullie op een schooldag kunnen meemaken. (Bijvoorbeeld: er is een dief op school, er breekt brand uit). Zorg voor tenminste *één tijdsprong* en *één verandering van grote plaats* in het verhaal. Dat maakt je verhaal levendig en spannend.

Beschrijf wanneer en in welke volgorde dingen gebeuren (*beschrijving met meer woorden, tijdwoorden, werkwoorden*). Beschrijf precies waar iets gebeurt (*beschrijving met meer woorden, plaatswoorden*) zodat je klasgenoten en de kinderen die volgend jaar in groep acht zitten zich goed kunnen voorstellen hoe de plaatsen eruit zien.

› Bespreek met elkaar (werk samen, 5 minuten):

- De gebeurtenis waarover jullie gaan schrijven
- Wat jullie daarover gaan schrijven
- De volgorde van de gebeurtenissen in de verhaaltijd (tijdsprongen)
- Op welke plaatsen jullie verhaal zich afspeelt (plaatsveranderingen)

Werkboekopdracht 2 (5 minuten)

› Schrijf jullie ideeën voor jullie verhaal allebei kort op in je werkboekje

› Vul allebei het schema in met de tijdsprongen en veranderingen van grote plaats in jullie verhaal

Tijdens het schrijven

› Schrijf jullie verhaal (werk samen, 25 minuten):

- Gebruik jullie aantekeningen uit je werkboekje
- Lees tijdens het schrijven terug wat jullie geschreven hebben
- Beschrijf precies **wanneer** (*beschrijving met meer woorden, tijdwoorden, werkwoorden*) en op welke **plaatsen** (*beschrijving met meer woorden, plaatswoorden*) iets gebeurt
- Zorg ervoor dat de *tijdsprongen* en *plaatsveranderingen* het verhaal spannend en levendig maken

› Bepaal samen hoe jullie gaan schrijven:

- Bijvoorbeeld: de een begint met typen en bij iedere alinea wisselen jullie.

Je tekst bewaren en printen (2 minuten):

- Sla allebei jullie tekst op met jullie **namen+les5versie1.doc**
- Print ieder jullie tekst en schrijf jullie **namen+versie1** erop
- Doe je tekst, je leerlingboekje en je werkboekje in je mapje en lever het in!

Les 6 Een spannende gebeurtenis op school

Na het schrijven: je tekst bespreken en veranderen

Jullie gaan nu zelf kijken waar jullie in je tekst tevreden over zijn en waarover niet. Daarna bespreken jullie je tekst met klasgenoten. En daarna gaan jullie je tekst veranderen.

Werkboekopdracht 3 (10 minuten)

› Lees **jullie verhaal nog eens goed** (werk samen):

- Kijk of voor de lezers duidelijk is **wanneer** iets gebeurt
(*beschrijvingen met meer woorden, tijdwoorden, werkwoorden*)
- Kijk of duidelijk is op welke **plaatsen** dingen gebeuren
(*beschrijvingen met meer woorden, plaatswoorden*)
- Kijk of duidelijk is in welke **volgorde** dingen gebeuren
(*tijdsprongen*)
- Kijk of duidelijk is wanneer je van **plaats verandert**
(*plaatsveranderingen*)
- Schrijf op waar jullie tevreden of niet zo tevreden over zijn. Leg uit waarom

Misschien kiezen jullie deze tekst voor het boek "Wij en de brugklas". Zorg ervoor dat hij zo goed mogelijk wordt. Bespreek en verander de tekst serieus!

› **Bespreek om de beurt jullie teksten** (werk met zijn vieren, 2 x 10 minuten). **Doe dat zo:**

- Lees de tekst van jullie klasgenoten
- Vertel wat jullie leuk vinden aan de tekst
- Lees waar de schrijvers tevreden of niet tevreden over zijn (werkboekopdracht 3)
- Vertel of jullie het eens zijn met waar zij tevreden of niet zo tevreden over zijn. Leg uit waarom
- Geef tips hoe de beschrijvingen van tijd beter kunnen (*beschrijving met meer woorden, tijdwoorden, werkwoorden en tijdsprongen*)
- Geef tips hoe de beschrijvingen van plaats beter kunnen (*beschrijving met meer woorden, plaatswoorden, plaatsveranderingen*)
- Kijk of jullie nog plaatsen zien waar de beschrijvingen van tijd en plaats, tijdsprongen en plaatsveranderingen beter kunnen

Werkboekopdracht 4 (20 minuten)

› **Schrijf op wat jullie aan jullie tekst willen gaan veranderen** (werk alleen, 5 minuten)

- Gebruik de tips die jullie in de tekstbespreking hebben gekregen

› **Verander jullie tekst** (werk samen, 15 minuten):

- Gebruik jullie aantekeningen
- Let op de beschrijvingen van **tijd** en **plaats** en op de **tijdsprongen** en **plaatsveranderingen**

Je tekst bewaren en printen (3 minuten):

- Sla allebei jullie tekst op met jullie **namen+les6versie2.doc**
- Print ieder jullie tekst en schrijf jullie **namen+versie2** erop
- Doe je teksten (versie 1 en versie 2) en je werkboekje in je mapje en lever het in!

Werkboekopdracht 5 (2 minuten)

› **Beantwoord de vragen in je werkboekje over hoe je in deze les je verhaal geschreven hebt** (werk alleen)